

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

3. Forma non debet reiterari super eandem materiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

CAPVT II.

De Ministro Sacramentorum.

Vo hic explicari universaliter de Ministro debent nimirum ejus Intentio, ejusdemque Probitas. Habe de singulis.

§. I. De Ministri legitima intentione conficiendi Sacramentum.

1. Distincte aliis In Opusculo de Sacram. Missae. 2. c. 1. §. 2. de ejusmodi intentione disputavi, ac resolvi sufficere intentionem Actuale, vel Virtuale, non verò Habitualement, vel Interpretativam, Ea omnino recole; nunc enim satis fit hæc brevis regula.

2. Ad conficiendum Sacramentum, vel Primo satis est si actu habeas voluntatem illud conficiendi; quam habes, quando advertens ad Sacramentum, quod vis conficere; illius formam supra debitam materiam proferes, Vel Secundo satis est, si ex dicta iam habita voluntate Sacramentum conficiendi, nihil amplius cogitans, media sumis ad Sacramentum conficiendum, v. g. motus ex voluntate baptizandi Petrum, quam hoc mane habuisti, hodie illa nequaquam revocata, domo exis, ad Ecclesiam adis superpellicium induis, ad fontem accedis, puerumque abluis, ac formam Baptismi proferes, etiam si dum hæc omnia facis, ad alia quæcumque attendas, v. g. ad venerationem, ad lites, ad amicos invifendos, &c. Illam priorem vocamus actualem intentionem, hanc posteriorem virtualem, ceteras omnes vocamus habituales, vel interpretativas, atque adeo insufficientes Vide mox c. 3. §. 1. n. 6.

3. Quæres in hac virtuali intentione peccatne quis voluntarie alia cogitans, seu voluntarie distrahens, & dum Sacramentum conficit ad ipsum, vel ad Deum non attendit.

Respondeo. Hæc quæstio est similis illi, An qui orationem effundit Deo voluntarie distractus, peccet. Similis, inquam, nam non est eadem, quia oratio est collocutio cum Deo, effectio autem Sacramenti (præter Sacramentum extremæ unctionis, quæ fit per modum orationis (non est collocutio cum Deo, sed actio, qua producit gratia, &c.

4. Profecto in neminem incidit, qui id de Sacramentis explicaret; ego in dicto Opusculo de Sacram. Missae. 2. c. 3. n. 9. solum quæsi de Sacerdote, qui conficeret cum dicta distractione, ac dixi voluntarie tunc distrahi esse mortale propter gravem irreverentiam, quæ Deo fit, dum in Sacrificio, opere omnium præstantissimo, aliud animum intendit sacrificans.

At, quid dicendum in aliis Sacramentis, in quibus, cum ea non sint sacrificia, dicta ratio non militat?

5. Mihi videtur peccari quidem venialiter, quia aliqua tandem hæc irreverentia est: at non audeo Ministrum sic voluntarie distractum, & ut suppono securum, quod nihil grave ex debitis ad Sacramenti perfectionem, omittat: non audeo, inquam de peccato mortali condemnare, quia non apprehendo gravem in hac distractione irreverentiam. Instrumentum Dei est Minister, & instrumento sufficit, nihil omittit ex iis, quæ ministranda sunt: ceterum si in actuali attentione deficiat, non apparet notabilis defectus. Confirmatur, quia in sententia iam ætate nostra valde probabili, si in oratione etiam ex obligatione faciendâ, admittatur voluntaria distractio, non est mortale, ut latè probât Delugo de sacr. Euch. d. 22. sect. 2. n. 25. Coninch. de sacr. q. 83. ar. 6. dub. n. 289. Ergo nec mortale erit si similis distractio admittatur in forma extremæ unctionis, quæ deprecatoria tota est, ergo nec si admittatur in aliis Sacramentis, quæ perinde sunt Sacramenta, sicuti est extrema unctio; præter Consecrationem tamen Eucharistiæ, de qua propter peculiarem rationem sacrificii, aliud esse dicendum, judicavi loco citato num. præced. Hæc dubitandi gratiæ sint dicta.

3. Si posterius, hoc est, si error habeatur solum in mente, ut, si idem Arjanus v. g. retinens in mente filium esse creaturam, dicat Ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, vel Calvinilla si consecraret per veteram formam, Hæc est corpus meum: intendat tamen mente, hoc corporis mei figura: distinctione opus habet.

6. Nam, si is per suum errorem sic proferens, intendat nihilominus facere, quod Christus instituit, vel Ecclesia Catholica facit, valide Sacramentum conficiet, quia per hanc intentionem faciendi, quod instituit Christus, & usurpat Ecclesia, corrigetur error. At si proferat cum expressâ intentione, quamvis interius solum mente retenta, velit conficere Sacramentum secundum errorem suum conceptum, nihil efficiet, quia non ponit veteram formam Sacramenti, quæ non est nisi illa, quæ significat, quod intendit Ecclesia significare.

7. Anno superiore accessit ad sacros Inquisitores quidam ex Hæreticis Transalpanis, reconciliationem exposcens cum Ecclesia Catholica, dubitatumque fuit, an esset rebaptizandus, quando quidem ipse narrabat, se audivisse his verbis Baptismum conferri solere ab illis Ministris, Ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, secundum auctoritatem, quam mihi concessit Calvinus.

8. Dixerunt recte Theologi de hoc consulti. Si hi Ministri intendunt facere quod Christus instituit, vel quod idem est, quod facit Ecclesia, sic baptizatos non esse rebaptizandos, esse autem omnino, si intendant secundum illorum verborum significationem, & non alijer baptizare. Sic, inquam, propter rationem à nobis modò allatam, dixerunt. Quoniam verò in casu proposito, qualis fuerit intentio illius Ministri qui hunc baptizavit, nescimus, imò ab inimicis Ecclesiæ, nihil aliud expectamus, quam ritum ab Ecclesia diversum, ideò omnino iudicatum fuit, illum hominem esse sub conditione rebaptizandum.

§. III. Forma non debet reiterari super eandem materiam.

1. Consecrasti hostiam, rite baptizasti, &c. non potes sub pœna peccati mortalis (quia fieret injuria Sacramento) iterum proferre formam. At si dubius sis, an bene, & rite quoad substantiam promiseris, aio, te posse, ac debere repetere sub conditione, si non leve sit dubium. At si dubium sit circa accidentalialia, non erit repetenda, juxta superius dicta in simili.

2. Quid, si sit dubium leve circa substantiam, atque ideò sit merus scrupulus animi pusillanimis, peccabitur mortaliter ab eo, qui, ut amoveat à se scrupulum illum, repetit formam sub conditione supra eandem materiam?

3. Respond. Non audeo hunc condemnare de mortali sed solum de veniali, quia non irrogat gravem Deo, vel Sacramento injuriam, dum se movet tam bono sine non offendendi ipsum eundem Deum, licet, quia in hoc se gerit imprudenter, non effugiat culpam certè levem imprudentiæ. Ita Villalobos, quem approbat Leander. tr. 1. de Sacram. d. 5. q. 13.

4. Dices, Ergo idem fieri posset, si quis laborans solo scrupulo de suo baptismo, de sua Confirmatione, de suo Ordine, vellet hæc Sacramenta, quæ reiterari non possunt iterum recipere sub conditione, ut se ab illa anxietate pusilli molestia liberaret.

Respondeo. Idem fieri posse propter paritatem rationis, dicitur Leander ibidem concedit. Sed dictum hoc, vel reiterandum, vel temperandum eo modo est, quod distinctius dicam infra l. 2. de Baptismo. c. 1. §. 6. n. 4.

